

Hænder. Men naar den ærede Minister vil je i Lovforslaget § 11, vil han der finde, at der under Vitra f. ogsaa er givet friere Hænder. Der forbeholdes nemlig der Kommunen Ret til, naar den vil, at udlese Sorten i større eller mindre Dele, ifald den oprindelig foreslaaede Anvendelse ikke straks kan bringes i Orden. Dette er vistnok en temmelig betryggende Forholdsregel. — Jeg skal nu henvende mig til det ærede Medlem for Vejle Amts 3die Valgkreds (Falkensfjerne). Han begyndte sin Tale med at anke over, at jeg havde udtalt mig for kort ved min Indledning af Diskussionen. Han havde ventet et kirkeligt Foredrag af mig, hvor jeg f. Eks. havde sat Spørgsmaalet om Sognekirkenes Benyttelse i Forbindelse med dette Lovforslag, og hvor jeg havde sat dette og det kommende Lovforslag om Valg af Præster og saadanne forskellige Ting i Forbindelse med hinanden. Der var imidlertid ikke Anledning for mig til at knytte mere til dette Lovforslag, end der lige netop forelaa, og det kunde ikke falde mig ind at tale om staendeligere end højest nødvendigt om Lovforslaget, hvor Bestemmelserne hver især ere saa tydelige, at alle Medlemmer kunne læse dem og forstaa dem. Saa vidt jeg kan, undgaar jeg helst at holde lange Taler. Jeg vil sige, at jeg tidt har beundret Rigsdagen i de første Aar, efter at vi fik den fri Forfatning, thi det viser sig, at man i den Tid bestandig holdt korte og fyndige Taler, medens man nu ofte ser Taler i Rigsdagen paa 10—12—14 Spalters Længde. Det kan naturligvis tit ikke undgaas, naar vi have saglige Spørgsmaal til Behandling, hvor Tingene skulle ses fra forskellige Sider, at man kan komme til at tale længe, men hvor to Forslagsstilleres Mening ligger saa klart for Dagen som her i Form af et Lovforslag, er det aabenbart unyttigt at komme ind paa mange Fortolkninger eller yderligere Aargørelser af, hvad der er ment, idet det hele jo staar at læse i selve Ordene. Følgelig foretrak jeg at fatte mig i Korthed. Det kunde ikke falde mig ind, at disse to Lovforslag skulde knyttes sammen. Er der Banfælgigheder ved at saa dem gennemførte — og vi ønske dem jo bægge gennemførte — gør man aabenbart bedst i at holde dem hver for sig og ikke knytte dem sammen, thi derved ville selvfølgelig Banfælgighederne for

hvert af dem blive dobbelte. Er der Fremgang i det ene af Lovforslagene, saa benytte vi denne Fremgang, men at knytte dem sammen og derved skabe os dobbelte Banfælgigheder, vilde aabenbart være uklogt. Lige saa uklogt vilde det have været, om jeg i mit Indledningsforedrag vilde have hæftet andre kirkelige Spørgsmaal til Lovforslaget, f. Eks. Spørgsmaalet om Sognekirkenes Benyttelse. Det hører ikke hjemme i dette Lovforslag. Det ærede Medlem ved godt, at det er et Spørgsmaal, som har været Genstand for et særligt Lovforslag før, og vilde det ærede Medlem komme med et Forslag om Sognekirkenes Benyttelse af Valgmenigheder og andre, skal jeg med Fornøjelse støtte ham; jeg finder et saadant Forslag fuldstændig rigtig. Men det kunde ikke falde mig og mine ærede Medlemsforslagsstillere ind at bebyrde dette Lovforslag med et saadant hyre Baahæng. Hvad Forholdet til Valgmenighederne angaar, vil jeg erindre om, at jeg ved Indbringelsen af Forslaget allerede henviste til, at vi nu maatte komme til at pensionere Valgmenighedspræsterne. Der har jeg altsaa antydet en Forbindelse mellem de to Spørgsmaal, men at gaa videre kunde ikke paa nogen Maade falde mig ind, thi jeg kan ikke erkende, at vi kunne komme til at drage Valgmenighederne og Spørgsmaalet om Lønningerne af deres Præster sammen med Spørgsmaalet om Lønningen af Statskirkenes Præster. Valgmenighedsloven er jo fremkommen som en Indrømmelse til dem, der ikke føle sig tilfredse med Ordningen af de kirkelige Forhold her i Landet. Man gav disse Folk Frihed til at samles i Valgmenigheder paa den Maade, at de kunde saa deres Præst anerkendt og samtidig blive inden for Folketirkens Ramme. Naar jeg nu finder det naturligt, at saadanne Præster kunne blive pensionerede, er det, fordi de modtage deres Anerkendelse som Præster i Folketirken. Det er altsaa en Smødefkommen mod Valgmenighederne, som ikke er saa ringe. Men videre kan jeg ikke se, at man et eneste Øjeblik kan tænke sig at gaa. Naar det ærede Medlem bebrejdede mig, at jeg havde talt for kort, viste det sig dog efter min Mening, at det ærede Medlem, om end ikke af mine Udtalelser, saa dog af Lovforslaget, som det foreligger, havde